

VETERAN POSTEN

September 2023
39 årgången
nr 4/2023

MEDLEMSTIDNING FÖR SÖDRA FINLANDS KRIGSVETERANDISTRIKT rf

FOTO: SOLVEIG HYÖTY

HEMMA HOS Anonym tanksdödare från Tali
Sibbo veteranernas sommarfest under regntunga skyar
Min skogsprofessors grymma tid som krigsfånge

Böcker till förmånspris för Veteranpostens läsare

Carl Gustaf Mannerheim Spjuvern som blev Marskalken av Finland

I boken "Spjuvern som blev Marskalken av Finland" får vi lära känna Mannerheim med hjälp av 100 anekdoter och berättelser. Vi får följa honom från Villnäs till Ryssland och tillbaka till Finland.

Det finns berättelser från städer och orter som t.ex. Helsingfors, Hangö, Vörå, Jakobstad, Vasa och S:t Michel, men också från Sankt Petersburg, Stockholm och Lausanne.

Det unika materialet är insamlat av krigsveteranen **Holger Strandberg**.

Boken är sammanställd av **Björn Stenbacka**. 137 sidor

Pris: 23 € + porto (Boken till salu även på finska)

KÖP
BÖCKERNA!

Kampen om den svenska jorden

Karelarna i Finlands Svenskspråkiga områden 1940–1950

Efter vinterkriget blev drygt 400.000 finländare evakuerade och omplacerade inom landets gränser. Det krävde radikala åtgärder av staten och en beredskap för stora uppoffringar av befolkningen. Fredsvillkoren efter fortsättningskriget innebar en upprepning av evakueringen.

Omplaceringen av de evakuerade skapade också spänningar av politiska ideologier, krigstida rädslor och framtidsvisioner. Ett utlopp för dessa blev språkfrågan.

Hur genomfördes evakueringen? Hur togs de evakuerade emot av lokalbefolkningen?

Boken är sammanställd av historiker, docent Aapo Roselius och historiker, docent Tuomas Tepora.

Sidantal: 305 sidor.

Förlag Schildts & Söderström

Pris: 29 euro + porto

Boken kan köpas från **Södra Finlands Krigsveterandistrikt**

tfn 09-612 7003 eller avhämtas från Bangatan 1 b i Helsingfors.

KÖP
BÖCKERNA!

"Jordbrukshjälpen från Sverige – okänd för de flesta"

Läs boken Hemmafrentens brödraskap

Svenska bönder gjorde under andra världskriget en lika stor som bortglömd insats för sina Finska yrkesbröder. 2 000 svenska jordbrukare hjälpte till på finländska gårdar. Fem fullastade fartyg med jordbruksredskap skickades till Finland. Bönderna skänkte till Finland 100 miljoner kronor i dagens penningvärde. Medan hjälpen pågick riktade Marskalk Mannerheim ett särskilt tack till de svenska jordbrukarna: "Jag tackar för det varma handtag, som svenska jordbrukare just i dessa dagar lämnar sina yrkesbröder i Finland".

Författare: **Eric Björklund**

Utgivare: Scriptums förlag, 240 sidor

Pris: 24 € + porto

KÖP
BÖCKERNA!

Böckerna kan beställas från **Södra Finlands Krigsveterandistrikt rf**, tfn (09) 612 7003

VETERANPOSTEN

4/2023

39 årgången

Utgivare:

**Södra Finlands
Krigsveterandistrikt r.f.**

Ordförande:

Carl-Johan Numelin

Verksamhetsledare:

Solveig Hyöty

Kansli:

Bangatan 1 b A 6
00120 Helsingfors

Tfn (09) 612 7003 (10–14)

e-post:

sodrafinlands.kvd@
sotaveteraaniliitto.fi

Ansvarig utgivare:

Carl-Johan Numelin

Adress:

Bangatan 1 b A 6
00120 Helsingfors

Ombrytning:

PreCicero

E-post: veteranposten@typografi.fi

ISSN 0783-6341

Mariehamns Tryckeri, Mariehamn

Redaktionsråd:

Carl-Johan Numelin
Bertel Rosenström
Karl-Gustav Laurén

Manusstopp

Textbidrag till Veteranposten
5/2023 bör vara insända till
redaktionen senast den 20.10.
Tidningen utkommer vecka 45.

Samarbete och umgås

Sommaren har varit fin i södra Finland och givit möjligheter att anordna de traditionella sommarfesterna både ute i naturen och inomhus. Aktivt umgänge har piggat upp oss alla och då medlemsantalet har minskat är det en bra ide att ordna sammankomster tillsammans med någon grannförening. Ofta träffar man då även flera gamla bekanta.

På den politiska fronten har det varit livligt under de senaste månaderna men många frågetecken kvarstår. I regeringsprogrammet finns det en text, som talar om stöd för det framtida traditionsarbetet, men först under hösten klarnar det vad det innebär i praktiken. Vi skall komma ihåg, att veteran- och traditionsarbetet är en viktig del av den nationella sammanhållningen.

Det gäller för våra veteranföreningar att fortsätta stöda alla veteraner och änkor så länge de finns och se till att inga luckor uppstår vid övergången till traditionsarbetet. Det gäller även, att kontinuerligt följa upp, hur de nya hälso-organisationerna fungerar i praktiken .

Antalet stödande medlemmar har minskat, varför det är en viktig sak att finna nya även unga medlemmar till våra föreningar för att fortsätta det arbete, som pågått i många tiotals år och sedan bygga vidare våra traditioner, som är en viktig del av vår demokrati och vårt försvarssamarbete. Under hösten fortsätter utvecklingen av de framtida organisationerna för traditionsarbetet .

Veteranpostens decembernummer (6) faller i år bort, emedan annonsinsamlingen blivit svår på grund av att många annonsörer inte vill vara med då antalet veteraner, som de skulle stöda är idag så få. Veteranposten nummer 5/23 utkommer i november.

Jag önskar alla Veteranpostens läsare en fin höst.

Carl-Johan Numelin

Kurt och Berit Engman i soffan poserade för fotografen. T.v. på väggen hänger Kurres jaktvapen och på hyllan ovanför ses hans pris från olika skyttegrenar.

Anonym tanksdödare från Tali

Det är midsommaren 1944, IJR13, som för tillfället underställd generalmajor P.A. Auttis fjärde division – kämpar för livet vid Tali, en kamp som skulle ge bataljonen ärenamnet "Talin tiikerit", tigrarna från Tali.

Översergeant Kurt Engman från Bolarskog i Esbo har fattat posto i en sandgrop. Han är nyutnämnd chef för pst- plutonen efter att tidigare ha tjänat i maskingevärskompaniet. Pansarvärnet är alltså någonting nytt och oprövat och ännu mindre är han du med de nya pansarvärnsvapnen, pansarnäven och pansarskräcken. Näven har han provat – och bommat – dagen innan på en T-34, som överraskande dykt upp vid divisionskommendörens besök i linjen

Nu har han en pansarskräck, ett långt rör med en liten pansarsköld. Han har nödtorftigt instruerats av en finsk

pojke, som lämnat vapnet ifrån sig och begett sig bakåt för att få litet mat och sin av en granatskärva träffade skinka omsedd. Så rasslar det

till framför ställningarna, en T-34 närmar sig.

Engman riktar in röret, låter skottet gå. Bom! – En halv meter för

högt, jag kunde bra se projektilens bana, säger han.

Men stridsvagnen hade också sett skottet och visade tyligen vad skrällen gick för. Gjorde helt om och försvann in i skogen. Det här var vid 16-tiden.

– Men sen fick vi knako på oss och låg och tryckte i sandgropen en timme eller så. Klockan 18.30 kom tanken på nytt.

– Nu håller vi en halv meter lägre, sade Engman på sitt lugna och trygga vis till hjälpskytten, Söderlund, ”pojkin”, som han kallade honom för han var årsklass 23 och alltså fem år yngre.

Det blev fullträff. Tanken fattade eld. Sent på natten exploderade den, den ena halvan flög in bakom försvarets linje och infanteristerna sa, att det värmdes så skönt från den heta pansarplåten hela natten.

Som för övrigt förflöt lugnt.

På morgonen kom ett pst-gäng utsänt från staben försett med nävar och skräckar och bad Engman flytta på sig. De skulle ha sandgropen för det var en bit plats från försvarssynpunkt.

– Föralldel, sa Engman och bytte plats, och det var hans eviga tur. När striden brakade lös på dagen och Engman sände Söderlund till sandgropen för att be om ett par projektiler till skrällen, återvände denne och berättade, att där nog fanns mera än två att hämta, för de hade fått en fullträff i gropen och alla strukit med.

TVå inom en minut

Då hade Engman redan förintat två stridsvagnar, båda inom en minut. De kom efter varandra minns han, och när han fick träff på den första fortsatte den andra ännu fram mot linjen. Den tog han på 40 meters håll.

Jag sade till infanteristerna, att

Översergeant Kurt Engman, tanksködaren från Tali, med sin pansarskräck. Foto: SA-Kuva i juni 1944.

säg till när han vänder röret åt sidan, och nästan med detsamma ropade dom att nu, nu vänder han. Och så var Engman kvickt uppe med sitt rör, siktede och drog på.

Så var den tankens saga all.

Den ena blev med motorn på, och den andra hade vi tänkt bärga över till finska sidan, säger han. Men innan man hann göra allvar av saken beordrades reträtt, en reträtt som med åtta sårade i en ganska oländig terräng blev ytterst på frästande.

– Då kastade jag röret i en göl, för det var tungt och vi hade ju våra sårade att ta hand om.

Själv hade han f.ö. genom hela kriget en märklig tur. Han återvände utan en skråma.

Bataljonen återförenades med regementet och fick högsta betyg av 4. divisionens stab. Den hade fört

en ”lysande kamp”, betygsattes dess insats. Engman hade minskat motståndarens tanksbestånd med fyra.

Engman drar sig till minnes en finsk artilleriofficer, som tillbringade de här dagarna med bataljonen. En duktig karl som satt där med sin radio och dirigerade elden från fyrtio rör eller så. Han förklarade när det hela var över, att med ingen annan ”porukka” ville han kriga än den här svenska. Det var den hårdaste han hade sett.

Och en av de oräddaste lär Engman ha varit.

– Visst var man rädd, så hållans också. Men när det riktigt gäller så hinner man ju inte vara rädd.

Nåja, så förlades dom då vid Saima kanal. Engman fick 2 veckors duglighetspension, men gjorde sig ingen brådska. En dag stötte han samman med överste Runo Wiberg.

Nå, sa Wiberg, har inte Engman åkt på permission ännu?

– Nej, här är så lugnt och fint nu, så det brådskar inte med den saken, menade Engman.

Men Wiberg sa, att nu går vi till kompaniet, och så far Engman på permission.

– Och det var sammna dag, som Mannerheim blev president och höll tal i radion och jag minns hur finska pojkar kom och sa, att nu blir det nog fred och slut på allt skjutande.

”Farbror”

Där Engman sitter i sitt smakfullt inredda hem på Bolåbacken och berättar sina minnen låter det hela nästan som en söndagsutflykt

– Ja, sådan var han, säger fru Berit (född Ramstedt). Var han än var, så skrev han hem, att han hade det bra och där var så lugnt och fint. Så jag visste ingenting, förrän jag läste i Uusi Suomi, med bild och allt, att han hade förstört fyra tanks.

Och alla som kom på permission från hans enhet, sände han hem till mig, för han vll ha paket, gärna med ett par flaskor i.

Och kamraterna var väl inte nödbedda, för han delade med sig.

En reko kille, om uttrycket tilllås.

På sätt och vis var det kriget som förde dem samman. Hon var visserligen lotta, men det var inte det. Nej, hon kände nog ”Bolån” som han kallades från förut. Han umgicks med hennes bröder. Hade 220 hektar åker och skog bakom sig, så han var ingen torpare precis. Hon var fem år yngre och lär en gång i sådär tolv års ålder ha kallat honom för farbror.

Det låg alltså ingen romantik i luften från de åren, men på en permission våren 1942 sa det ”klick” och när Kurre återvände till sitt maskingevär vid Jandeba bar han

ring på fingret. Ett år senare stod bröllopet.

Jandeba ja. Där tillbringade han längsta tiden av sitt krigarliv. Hans ”karriär” tog sin början redan i januari 1940, då han efter två veckors utbildning sändes till JR 10 på Näset som mg-skytt.

Santasaari, Vilaniemi, Säkkijärvi var ”hållplatser” på den ”resan”.

Kurre ”Bolån” Engman i berättartagen.

Födelsedag på tåget

Efter vinterkriget förlängdes värnplikstiden. Engman sändes till underofficersskolan i Virojoki. Trivdes bra där, och populära tycks de svenska pojkarna ha blivit, för när de sen transporterades till

Skogby utanför Ekenäs tog dåvarande kapten, nuvarande generallöjtnant Börje Backström en dag uppställning och läste upp en skrivelse, i vilken Virojoki önskade sina svenska pojkar tillbaka.

På Hangöfronten 1941 var det mest fråga om förberedelser för ett eventuellt anfall på den ryska flottbasen, men då detta inte blev

av lastades regementet på tåg och fördes österut.

– Jag minns precis datum, säger Engman, för jag tillbringade min födelsedag, den 18 juli, på tåget.

Sen stred och marscherade han med regementet ned till Svir och Jandeba, där fronten stelnade i ett flerårigt ställningskrig. I mars 1944 fick han som bondson jordbrukspermission för vårbruket på Bolarskog. När han återvände i juni mötte han regementet, som var på väg till Karelska näset. Det var nu som han förflyttades över till pansarvärnet, som ju på Näset kom att få enorm betydelse, tillsammans med artilleriet.

Sin militära bana avslutade han också med en jordbrukspermission som lades till duglighetspermissionen. Han återvände följaktligen inte till regementet, och det var kanske därför, som hans insats som ”tanksdödare” vid Tali inte kom att observeras i militärpasset. Han blev en anonym tanksdödare, så det kan vara på sin plats att han sent omsider lyfts fram.

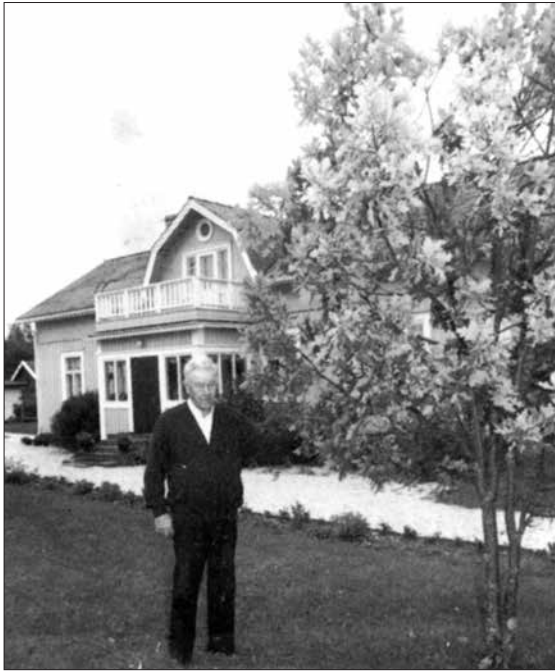
Till anonymiteten bidrog kanske också, att man vid den här tiden, med ryssen i Porkkala, strejker och oroligheter på hemmaplan helst höll en låg profil. Att vara skyddskorist (och lotta) och tanksdödare var inte precis det som var mest i ropet. Så Berit brände upp alla tidningsurklipp, alla brev, alla papper. För säkerhets skull. och det ångrar hon i dag.

Från 220 till 3 hektar

När kriget slutade och den civila gärningen tog vid, var Bolarskog inte mera riktigt vad det varit.

Fadern hade gett tjugu hektar till karelarna (hans bror hade haft en affär, som gått förlorad i Viborg, därav omtanken om karelarna, fast hektaren lär ju sen ändå ha gått till en kyrkslättbo).

Sen kom staten och for i väg med

Kurre Engman tredje fr.h. tillsammans med sina frontkamrater i Jandeba vid stödjepunkten "Musen".

Kurt Engman bredvid den ek han fick i födelsedagspresent av doktor C.A. Ehrnrooth på sin 60-års dag år 1978.

100 hektar till frontmannaparceller. Återstod 100. Visst kunde jordbruk bedrivas också på återstoden, men om något decennium blev Esbo stad. Nya områden togs i bruk för den expanderande bebyggelsen och så gick det med Bolarskog som de flesta andra större jordbruk i huvudstadsregionen. Det var bara att sträcka upp händerna.

Stadsplanerarna ritade in ett sjukhus och bostadstomter. Med byggnadsrätt följde högre förmögenhetsskatt, så det var klokast att sälja. I dag återstår tre hektar av gamla Bolarskog. Just så mycket att det räcker till trädgård och lite "potatisland".

Kring sig på backen har Kurre och Berit lyckats samla tre av sina fyra döttrar. Äldsta dottern Harriet hade länge affär här. Nästäldsta Ingegerd och yngsta Marika känner alla som är Fallåker-bitna. Ingegerd är gift med mr Fallåker himself Jalle Åkerlund och Marika är gift Lindell. Båda bor på backen, hör till teaterns stöttepelare.

"Bolån" (uttalas med å), ja. Kurt Engman gick mera under det namnet än under sitt egentliga namn. Berit minns, att när hon hade förlovat sig, så ringde hon till en vän och sa "vet du va, jag förlovat mig med "Bolån". Väninnan blev till sig och sa att inte kan du säga så om din fästman. Men så var det. Hela Esbo kände "Bolån". Också posten, för en gång kom ett kort från Japan adresserat till "Bolån Engman". Och det kom fram.

Från barnsben var Engman intresserad av bössor och skytte och blev ren i tonåren en skicklig skytt. På väggen hänger både gevär och en mängd "pränikor", som vittnar om intresset och skickligheten. Han är Svenskfinslands mästare i lerduveskytte, hedersordförande i Esbo skytteförening och alltså aktiv älgjägare, medlem av Esbo mellersta älgjaktag.

Berit skrattar vid minnet av en resa till Travemünde med jaktlaget. Det ordnades med trapskytte (lerduve) ombord på båten, och

Engman plockade ner den ena "skivan" efter den andra.

"Toi täytyy olla joku amerikkalainen", hördes publiken säga med beundran i rösten.

I fjol firade Kurre och Berit guldbrylllop. Kunde se tillbaka på femtio gemensamma år. I år har Kurre fyllt sjuttiofem. Åren har fört med sig krämpor, problem med hörseln, blodtrycket, livsrytmen går långsammare.

Men ännu förnimmer man en psykisk kraft hos "Bolån" som imponerar. Vilken klippa måtte han inte ha varit i sina krafts dagar.

Text: Erik Appel
Foto: Foto-Kare och
arkivbilder.

(Tidigare publicerat i Veteranposten 5/-93)

Här säljs

Svenska Krigsveteraners

Stödstiftelses adresser

BORGÅ

Kondoleansadresser

Begravningsjänst P. Borg & Co, Fredsgatan 25, tfn 050 322 662
Begravn.byrå Nyman & Co Ab, Biskopsgatan 28 och
Fredsgatan 16

Christer Sundman, Ågatan 3, tfn 050 041 1479

Gratulationsadresser

Christer Sundman (se adress och tfn ovan).

EKENÄS

Kondoleansadresser

Werthmans Begravningsbyrå, Gustav Wasas gata 14, tfn 044 509 1818

ESBO-GRANKULLA

Kondoleans- och gratulationsadresser

Från distriktets kansli, tfn (09) 6127003

HELSINGFORS

Kondoleansadresser

Södra Finlands Krigsveterandistrikts kansli, Solveig Hyöty
Bangatan 1 b A 6, 00120 Helsingfors (öppet kl.10–14)
tfn (09) 612 7003. Textservice med dator.

Gratulationsadresser samma som ovan

INGÅ

Kondoleansadresser och gratulationsadresser

Gunnel Öhman, Rauhalavägen 19, Ingå
tfn 040 705 5896

KARIS

Kondoleansadresser

Werthmans Begravningsbyrå, Köpmansgatan 18, tfn 044 509 1817

KIMITOÖN

Kondoleansadresser

Blomstertjänst Tiarella, Arkadiav. 3, tfn (02) 421 838
Blomsterbutik & Trädgård Järvinen, Nivelax, tfn (02) 427 063

KORPO-HOUTSKÄR-INIÖ

Kondoleansadresser

Anne Lindroos, Kittuisvägen 15, 21760 Houtskär,
tfn 0400 634 082

KYRKSLÄTT

Kondoleansadresser

Kyrkslätt Begravningsjänst, Volsvägen, 02400 Kyrkslätt
tfn (09) 298 8903

LAPPTRÄSK

Kondoleansadresser

Västra Kymmene Andelsbank, Rauta-Järn Österholm

LILJENDAL

Kondoleansadresser och gratulationsadresser

Henry Nyström, Eskilomvägen 2, 07880 Liljendal
tfn 0400 304 645

LOVISA

Kondoleansadresser

Begr.byrå Andersson & Co. Ab, Alexandersg. 10
tfn (019) 532 850

Begr.byrå Lindqvist, Drottninggatan 17, tfn (019) 532 710

NAGU

Kondoleansadresser

Nagu Andelsbank, Nagu

PARGAS

Kondoleansadresser och gratulationsadresser

Blomsterhandel Garden-Center Teleflora
Runebergsgatan 1C, Pargas, tfn 02-458 36 66

PERNÅ

Kondoleansadresser och gratulationsadresser

Mikael Sjöholm, Schäsvägen 183, 07930 Pernå, tfn 040 581 7724

SIBBO

Kondoleansadresser och gratulationsadresser

Floranita, Centrumvägen 4, Söderkulla (endast kondoleansadresser)
Begravningsbyrå Grönroos, Stora Byvägen 19, tfn (09) 239 2688

SJUNDEÅ

Kondoleansadresser och gratulationsadresser

Kaj Rehnberg, tfn 050 511 2730

VANDA

Kondoleansadresser och gratulationsadresser

Distriktets kansli, Bangatan 1b, Solveig Hyöty, textservice med dator,
tfn 09 612 7003 (öppet 10–14)

ÅLAND

Kondoleansadresser

Ålandsbanken, Torggatan, Mariehamn, tfn (018) 29 011
Peter Brunila, Skarpansvägen 18, 22100 Mariehamn,
tfn 050 517 1145

Nocturne, Begravningsbyrå, Ekonomiegatan 1, tfn (018) 19207

Högtidliga Veteransånger på skiva

CD-skiva
10 €

Under de senaste åren har det skapats en del nya veteransånger. Några av dem har översatts till svenska. På skivan Veteranens kvällssång sjunger MM:s seniorkör under **Gunnar Döragrips** ledning. Veteranens kvällssång, Hembygdens vakt, Jag såg ett tåg, Farväl till en veteranbroder och Veteranens aftonpsalm.

Med finns också de "klassiska" inspelningarna av Veteranens aftonsång och Hembygdens vakt med Kadettkören och Helsingfors Garnisons Musikkår under **Teuvo Laines** ledning – med **Henrik Lamberg** och **Tom Nyman** som solister.

Skivan utkom år 2008. Utgivare var Okay's Musik Ab med framlidne Åke Grandell i spetsen. Enligt hans önskan skall avkastningen gå till arbetet för de svenskspråkiga krigsveteranerna.

CD-skivan kan beställas från Södra Finlands Krigsveterandistrikt tfn 09-6127003 eller avhämtas från Bangatan 1 b A 6 i Helsingfors. Pris 10 euro + porto.

Finland 100 år

Köp det dekorativa ljuset

1917–2017
som minne eller gåva

(Finns även utan årtal att få.)

Ljuset kan beställas från distriktet tfn 09-612 7003
eller hämtas från Bangatan 1 b, i Helsingfors.

Pris: 10 euro/st + porto (Ljuset är 11,5 cm högt)

Soldatgossen 4/-23

Östnyland:
Raseborg:

Bertel Rosenström, Estgubbens väg 30, 06950 Emsalö, tfn 040 878 1639
Karl E. Åberg, Storkyrkovägen 61 C 7, 10210 Ingå, tfn 0400 405 007

Medlemsinformation för
Östnylands och Raseborgs
soldatgosse- och flicklotte-
gillen.

TRSF R.F.

*Traditionsgillet för Raseborgs
soldatgossar och flicklottor rf*

Vår sommatutflykt, gick detta år till Lojo, eller rättare sagt till Virkby, där Vi besökte "Kaarres krigsmuseum", varifrån nedanstående bilder fotograferades av Kristina Svanbäck.

Museet upprätthålls i privat regi, och är öppet endast enligt överenskommelse. En mera omfattande och väldisponerad utställningshelhet i ämnet (Finland i krig 1939–1945) har man svårt att föreställa sig, att skulle finnas någon annanstans.

Ljudeffekter via högtalare gjorde, att man kände sej mera involverad i skeendet som förevisades.

Efter museibesöket åkte vi till Pojo, där en diger lunch inmundigades på restaurang Åminne.

Ett stort Tack till alla deltagare !

Sibbo veteranernas sommarfest under regntunga skyar

– Inte låter vi oss de regntunga skyarna bekomma. Idag, den 3 augusti, är det vår sommarfest.

Nu ska vi njuta av grönskan och den goda gemenskapen.

Så talade Sibbo krigsveteraners ordförande Lasse Björkell i sin välkomsthälsning på Lövhyydan.

Festen inleddes med *Krigsveteranernas husband* eller *Sibbo pensionärsorkesters* mäktiga fanfar.

När resliga Lasse Björkell via högtalaren lät den 106-åriga Gunnar Stolts (från Esbo) bandade krigsminnen ljuda över Lövhyydan var inget öga torrt. Precis som den topelianska dubbelflätningen av livet med sorg och glädje. Detta som ett vittnesbörd om att det mitt i krigets fasansfulla värld också fanns glädjeämnen.

Ingen kara mat men gott ändå

Ingen fest utan god mat med dito drycker. Deltagarna lät sig den fräscha salladen väl smaka trots att det i kuioarerna hördes kommentarer om att grönfoder inte är någon "kara mat" utan att det ska vara rejält kött och potatis.

För att betvinga regnet hade Sibbo veteranerna hyrt en takkonstruktion som skyddade en del av deltagarna för vädrets makter. Medan andra fick sitta under bar himmel. – Så här är sommaren i Sibbo. Nu gäller det bara att sjunga och le som det heter i visan.

Lasse Björkell informerade om den kommande verk-

Ordförande Lasse Björkell.

samheten; Månadsluncherna på servicecentret Linda som inleds i september och de traditionella uppvaktningarna.

Skönt bastubad

Enligt gammal tradition bjöds det också på bastu. Inbjudan hade hörsammats av endast tre personer som fick ha hela den sköna bastun för sig själv. Så varmt blev det att den minst härdade måste svalka sig på bänken utanför bastun medan de två andra tävlade om vem som längst står ut i hettan. Ett dopp i sjön hade friskat upp men på förekommen anledning rekommenderas det inte. Bara att lyda Sibbobossens order, konstaterade den som hade sett fram emot ett dopp i böljan den blå.

Som vanligt hade vårdarna ordnat ett lotteri. – Otur i lotteriet men tur i kärlek, var tröstens ord för dem som inte kammade hem någon vinst.

Sibbo veteranerna hade enligt gammal tradition bjudit in styrelsen för Borgånejdens krigsveteraner som vill rikta ett varmt tack för en underbar eftermiddag som innan man visste ordet av övergick i blå skymning.

Text och foto: Benita Ahlnäs

Lasse Björkell, Frej Bärlund och Rolf Grönroos.

Sibbo husband.

Robotbåten Oulu, byggd 1985, tillhörande den s.k. Helsinki-klassen.

Vår tids lösen: snabba robotbåtar

Då det gällt att utveckla våra sjöstridskrafter under de senaste åren har särskild vikt lagts på sådana vapen som minor och robotar. Det beslut som i tiden fattades om att för sjöstridskrafternas räkning från Sovjetunionen och Storbritannien anskaffa moderna impulsminor gav försvaret en alldeles ny dimension. Detsamma kan sägas om beslutet att anskaffa en ny robotflottilj av den s.k. Helsinki – klassen. Avväjningen får därmed både räckvidd och djup. Samtidigt skapas möjligheter för att åtminstone i begränsad omfattning kunna verka i två operativa riktningar på en gång. Vår förmåga att försvara vårt eget område förbättras sålunda väsentligt på 1900-talet.

Sjöstridskrafterna övergick till "robotåldern" redan på 1960-talet, då robotbarkassen Isku anskaffades. Isku var ett fartyg som i skolningssyfte försågs med robotar, vilka inköptes i Sovjetunionen.

Byggandet av robotklassen Isku föregrep senare anskaffningar på robotområdet: i början av 1970-talet fattades beslut om inköp av fyra robotfartyg från Sovjetunionen: Dessa farkoster togs i operativt bruk 1975, då en robotflottilj inlemmades i sjöstridskrafternas organisationsplan. Dessa robotfartyg fick hos oss typbeteckningen Tuima (Tuima, Tuisku, Tysky, Tuuli.) De

är alltiämt i operativ tjänst samt anslutna till kustflottans kanonbåtsflottilj.

Planeringen av robotbåtarna av Helsinki-klasse inleddes 1976 då den parlamentariska försvarskommiteen beslöt rekommendera byggandet av prototyp för en ny, lätt och slagkraftig attackbåt. Denna blev färdig 1981 och fick namnet Helsinki. Samma år föreslog den tredje parlamentariska försvarskommite´n anskaffningen av tre flottiljer (12 enheter) som utrustas med sjövärnsrobotar. Denna anskaffning skulle verkställas under de följande 15 åre.

Innan man var beredd att inleda serietillverkning utförde sjöstridskrafterna en lång serie av prov med prototypfarkosten. I detta arbete och i utvecklingen av själva prototypen har Oy Wärtsilä Ab:s Helsingforsvarv gjort en stor och mycket mångsidig insats.

De första robotbåtarna av Helsinki-klassen blev färdiga 1985-86. Samtidigt moderniserades robotbåten Helsinki så att den nu i alla avseenden har samma effekt som den nya serien. Till det yttre skiljer sig båtarna tillhörande den nya serien mycket lite från prototypen. Ändringarna berör skrovets form, regleringssystemet för propellerna och de inre utrymmen. I detta arbete försökte man även, så vitt möjligt, beakta lärdomarna av Falklandskriget.

Robotfarkosterna av Helsinki-klassen är byggda av aluminium. Farkosten, som är icke planande, har tre motorer med en sammanlagd effekt om 8.000 kW, varje motor är utrustad med en egen axel och med vridbladspropeller. Marschhastigheten överstiger 30 knop.

Robotfarkosternas displacement är 280 ton dw. Bestyckningen utgörs av åtta stycken sjömålsrobotar av svensk tillverkning av typen RBS 15-SF. Robotarnas aktionsradie är ca 70 km, flyghastigheten understiger ljudets hastighet. Roboten söker sig självständigt till målet med hjälp av sin egen radar. Farkosten är dessutom utrustad med en automatisk 57 mm:s kanon (Bofors), vilken är ansluten till båtens eldledningssystem.

Robotfartyget är dessutom utrustat med två stycken duppelpipiga 23 mm:s luftvärnskanoner av sovjetrisk tillverkning, även de anslutna till eldledningssystemet. Detta system, liksom själva stridsledningen, är av svensk modell, typ PEAB 9 LV 225. Det omfattar stridsledning, eldledning av robotarna samt övrig apparatur. Systemet baserar sig på två radar, televisionsteknik och lasermätare av avståndet. Slutligen ingår i utrustningen apparatur för spaning av u-båtar.

Besättningen omfattar fyra officerare, två specialofficerare, nio befattningsofficerare, fyra värvade specialutbildade män och nio beväringar. De sistnämnda ringa antal är skilt iögonenfallande, men den korta utbildningstiden sätter här hinder i vägen. Den toppmoderna tekniken ställer givetvis krav på välutbildad besättning.

År 1985 bildades en ny robotbåtsflottilj till vilken hänfördes robotbåtarna Helsinki, Turku och Oulu samt därtill år 1986 ytterligare robotbåten Kotka. Flottiljen fick i januari 1986 benämningen Robotflottiljen. Samtidigt anslöts den moderniserade kanonbåten Karjala till den so flottiljledare.

Omedelbart efter beställningen av den första flottiljen inleddes projekteringen av följande flottilj den s.k. Helsinki II-flottiljen. Härvid uppställdes ökade krav på ett effektivt utnyttjande av sjöområdet, dvs

låg djupgående i skärgården, stark avvärjningsförmåga = robotvapen, samt tack vare båtens ringa storlek och effektiva luftvapen, också en sannolik lång livstid.

De nya båtarna skiljer sig från Helsinki I-klassen närmast i fråga om storlek, skrovets form, propulsions-systemet och luftvärnet. Den övriga utrustningen är i stort sett densamma som i Helsinki I-klassen. Båtarna byggs på Holmings varv i Raumo och de väntas bli färdiga 1990-92.

De nya robotbåtarna av Helsinki II-klassen är något kortare och smalare (40 respektive 7 m) än sina föregångare. Den främsta skillnaden ligger dock i djupgåendet. Eftersom båtarna helt saknar under skrovet anbragda propellerkonstruktioner – de framdrivs med jetstrålningspropulsion – har deras djupgående kunnat starkt begränsas.

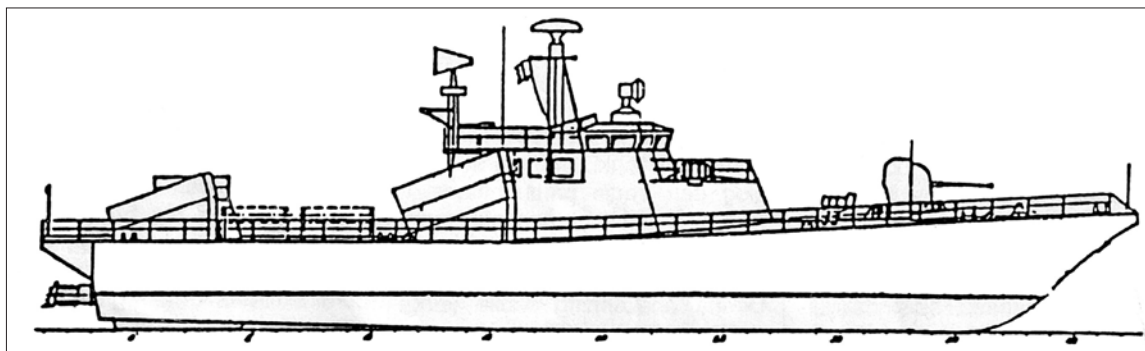
Till sitt displacement är robotbåtarna mindre än farkosterna i Helsinki I-klassen, endast 200 ton dw. Bestyckningen har minskats så att fartyget för en 40 mm:s kanon (Bofors) antalet robotlavetter blir sannolikt något mindre. Men ifråga om elektronikutrustningen följer Helsinki II-klassen sina föregångare.

Som fartygstyp är en robotbåt av Helsinki II-klassen närmast en avvärjingsfarkost medan båtarna i Helsinki I-klassen kan betecknas som robotkorvetter, dvs bevakningsbåtar som är utrustade med robotar,

Det program som uppställdes av den tredje parlamentariska försvarskommittén omfattar nu en flottilj (Helsinki I) i en andra flottilj (Helsinki II) som redan har beställts, samt en tredje som håller på att projekteras. Men om och på vilket sätt den tredje flottiljen förverkligas ser vi först under nästa decennium. I varje händelse är det uppenbart att våra sjöstridskrafter på 1990-talet kommer att starkt domineras av robotfarkoster som försetts med ett effektivt eldledningssystem och robotdominerat luftvärn.

Text: Kommendör Pekka Laakso

Artikeln är tidigare publicerad i Veteranposten 6/-87)

Ritning till en ny robotbåt av den s.k. Helsinki II-klassen. Displacement 200 ton, längd 40 m och bredd 7 m. Hastigheten överstiger 30 knop.

Min skogsprofessors grymma tid som krigsfånge

Som student valde jag efter att ha tvekat mellan veterinärmedicin och skogsvetenskap att börja studera skog. Att välja huvudämne var lätt, skogsskötsel var för mig ett självklart val. Som lärare i detta ämne fanns det vid Helsingfors Universitets agrikultur-forstvetenskapliga fakultet två professorer, Paavo Yli-Vakkuri och Gustaf Sirén.

Trots att jag skrev mina uppsatser och min avhandling på svenska för Lappräskbördiga Sirén var det för Yli-Vakkuri som jag avlade mina tentamina. Han var en sympatisk lärare, som undervisade lättfattligt och med ett praktiskt grepp. Ett visst skimmer av hemlighet låg det dock över hans personlighet. Vi studerande hade fått höra att vår professor hade varit krigsfånge under en lång tid, men han berättade aldrig om sina upplevelser. På sin arbetsplats, institutionen för skogsskötsel yppade han inte heller nästan någonting för sina kolleger.

Paavo Yli-Vakkuri blev professor 1963, fem år innan jag började studera. Han dog som hundraåring i december 2014. Några år efter hans död träffade jag som mentor för studerande en dam på universitetet, och det blev tal om min professor. Hon kunde berätta att Yli-Vakkuri i över 85 års ålder hade låtit teckna ner sina minnen som krigsfånge och deponerat dem på Riksarkivet.

Skakande dokument

När jag hade fått informationen om min professors memoarer beslöt jag genast bekanta mig med dem. Jag beställde dokumenten för genomläsning av den tjänstvilliga personalen på Riksarkivet, som efter en tid levererade dem. I läsesalen tog jag genast en kopia på den femton sidor långa texten som Yli-Vakkuri hade dikterat, fmslipat och undertecknat samt sänt till arkivet. I överlåtelsebrevet ställde han som villkor att anteckningarna inte fick ges offentlighet innan han hade avlidit.

Jag läste omedelbart igenom anteckningarna på 15 sidor och blev djupt chockad av innehållet. Det kän-

Att professorn i skogsskötsel, Paavo Yli-Vakkuri hade genomgått en lång och omänsklig tid som krigsfånge kände få till, eftersom han undvek att berätta om sina erfarenheter under sin livstid. Här försvarar han sin doktorsavhandling 1954.

des ofattbart att min lärare hade stått ut med olidliga transporter och fängelseförhållanden i långt över tre år, överlevt skoningslös tortyr, därefter repat sig och återgått till ett till synes normalt liv efter att ha blivit frisläppt.

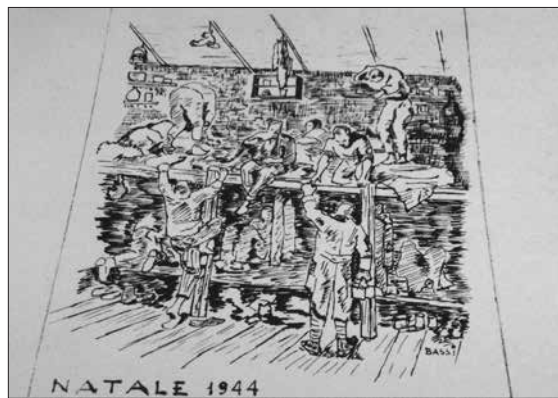
Min första tanke var, att minnesanteckningarna är värda att spridas för allmän läsning på något sätt. Jag lyckades efter många försök få kontakt med Yli-Vakkuris egna, som ställde sig positiva till att memoarerna nyttjas för publicering. Följande steg var att hitta en lämplig skribent.

Lite av en slump, och efter att jag frågat kolleger och militärpersoner, fick jag i fjol på sensommaren kontakt med redaktör Ariela Säkkinen på Finlands Krigsveteranförbund. Hon insåg genast värdet av memoarerna. Vi blev ense om att minnesanteckningarna är ett utmärkt material inte bara för en artikel, utan för en bok. Den ges ut i oktober av förlaget Minerva och har titeln "Pahinta oli kylmyys. Paavo Yli-Vakkurin vuodet sotavankina Neuvostoliitossa."

Krigsfångens liv hängde på ett hår

Som nyligen utexaminerad forstmästare och efter militärutbildning blev Paavo Yli-Vakkuri fänrik i december 1940. I fortsättningskriget som bröt ut i juni 1941 stationerades han i signalbyrån vid 2. armékårens stab i Nyslott. Den 9 augusti 1941 hade han som uppdrag att ta emot stolpar i Ruokolax och åkte dit med motorcykel och stafett. Efter utförd mätning av virket vidtog återfärden. Yli-Vakkuri frågade om stafetten, Teuvo Seppä, kände till vägen. Han intygade att så var fallet. I ett vägska i den mörknande kvällen svängde han ändå in på fel väg och de kom in på fiendens område. Plötsligt öppnade ryssarna eld och de två männen på motorcykeln kastade sig åt sidan av vägen.

Paavo kravlade sig bort från vägen och gömde sitt militärpass under mossan, men kände snart hur en bajonett stacks mot hans rygg. Han var tillfångatagen, försägs med ögonbindel och blev bakbunden. De två fångarna fick tillbringa natten på bara marken.

Paavo Yli-Vakkuri blev vän med den italienska krigsfången, nu 104-åriga Giuseppe Bassi. Vänskapen varade livet ut och Bassi sände vanligen teckningar som julhälsning, såsom denna 1944 av en barack i det berömda fånglägret Oranki.

Det tog lång tid innan hemfolket fick reda på att Paavo Yli-Vakkuri hade tagits till fånge och inte stupat. Årkebiskop Erkki Kaila kondolerade i december 1941.

Förhören började följande morgon. Paavo vägrade avslöja annat än vad fångar enligt internationella avtal ska uppge. Då fördes han till kanten av en grop. Den förhörande officeren höjde sitt vapen och upprepade frågorna. Paavo svarade inte. Han såg fingret krökas mot avtryckaren, men blev inte skjuten. Detta avrättnings-skådespel upprepades flera gånger. Paavo var färdig att dö, och trodde att så skulle ske.

Underrättelsetjänsten i Finland snappade upp ett ryskt meddelande i vilket det frågades vad de ska ta sig till med en finsk fänrik som vägrar svara på frågor. I hemlandet gissade man att det måste vara fosterländske Paavo Yli-Vakkuri, som antogs uppföra sig just på det viset framför fienden.

Efter långa transporter kors och tvärs i Sovjetunionen, ibland i ouppvärmda godsvagnar i 30 graders kyla och vistelse på åtta olika fångläger frisläpptes Yli-Vakkuri den 25 december 1944. Tre veckor senare, efter förhör och karantän på Tulludden i Hangö, får han äntligen återse sin familj i Österbotten. Jobba börjar han utan dröjsmål på Helsingfors universitet, fortsätter sina studier, avlägger doktorsavhandling och får professuren i skogsskötsel 1963.

Boken om Paavo Yli-Vakkuris krigsfångenskap innehåller också skildringar om många andra fångars omänskliga behandling. Därtill ingår det mycket krigshistoria för den som inte kommer ihåg alla skeden under det andra världskriget. Boken ökar våra insikter i vad som hände med dem som togs tillfånga av ryssarna. Samtidigt ger den en förklaring till varför så lite har berättats om krigsfångarna, vilka liksom Yli-Vakkuri ville lämna bakom sig de traumatiska erfarenheterna och återgå till ett normalt liv.

Text: Jan Heino

Foton: Paavo Yli-Vakkuris familjealbum

Medlemsstatistik 30.6.2023

Södra Finlands Krigsveterandistrikt rf medlemsföreningar.

För att få en inblick över situationen i föreningarna publicerar vi i år även läget i juni.
Normalt sker detta per den 31.12, vilket även kommer att ske nästa år i Veteranposten 1/-24.

Eftersom det nästan dagligen sker förändringar och många har skrivit ut sig (med ålderns rätt och av andra orsaker) efter juni -23, är det på sin plats att se över läget.

Föreningarna behöver medlemsantalet för att kunna se över dagsläget på lokalnivå och planera för kommande traditionstider.

Det måste finnas medlemmar i en förening om den skall kunna fortsätta.

Solveig Hyötö
verksamhetsledare

Södra Finlands Krigsveterandistrikts föreningars medlemsantal och dess fördelning i olika grupper

3 = maka till veteran 4 = veteranänka 5 = frim medlem (frontveteran, frontsystrar)

6 = hedersmedlem 8 = stödande medlem 20 = medlem i utlandet

								Totalt 2022	Totalt 2021
		3.	4.	5.	6.	8.	20.		
Borgånejden			22	3		349	4	378	438
Ekenäsnejden		1	28	7		144		180	211
Esbo-Grankulla		1	15	10	1	69	1	96	119
Hangöudd			4	4		8		16	22
Helsingfors		2	22	24		168	2	219	271
Ingå			9	2	1	77		89	96
Karis			12			15		27	34
Kimitoön		1	6	2		63		73	85
Korpo-Houtsk.-iniö			4			26		30	34
Kyrkslätt			16	1	1	136		154	155
Lapträsk			3	1		130	3	138	148
Liljendal			5			91		96	103
Lovisanejden			5	1		69		75	82
Nagu			7	1		42		50	57
Pargas		1	6	4	1	45	1	57	78
Pernå			5			54		59	66
Sibbo		1	22	3		199		225	255
Sjundeå			5	1		84	1	91	100
Snappertuna			7			38		45	45
Vanda		1	10			47		58	69
Åland			7	6	1	173	1	188	205
TOTALT		8	220	70	6	2027	13	2344	2673

Kom med som veteran-, understödande eller maka-/änkemedlem i en veteranförening!

Kontakta gärna någon av följande föreningar:

Borgånejdens Krigsveteraner rf
sekr. Christer Sundman, tfn 0500 411 479

Ekenäsnejdens Krigsveteraner rf
sekr. Kaj Bergman, tfn 050 349 4421

Esbo-Grankulla Krigsveteraner rf
sekr. Ilse Vaernerberg, tfn 050 554 4806

Hangöudds Krigsveteraner rf
sekr. Hilding Wikström, tfn 0400 965 986

Helsingfors Svenska Krigsveteraner rf
sekr. Markus Liesaho tfn 0400 421 002

Ingå Krigsveteraner rf
sekr. Gunnel Öhman tfn 040 705 5896

Karis Krigsveteraner rf
sekr. Sune Törnqvist, tfn 050 356 6066

Kimitoöns Krigsveteraner rf
sekr. Kerstin Drugge, tfn 040 750 3905

Korpo-Houtskär-Iniö Krigsveteraner rf
sekr. Anne Lindroos, tfn 0400 634 082

Kyrksläatts Krigsveteran- och Traditionsförening rf
sekr. Nils Wallenius, tfn (09) 297 0246

Lapträsk Krigsveteraner rf
sekr. vakant (Harriet Fankhauser har dött)

Liljendal Krigsveteraner rf
sekr. Bror Wahlroos, tfn 050 341 5130

Lovisanejdens Krigsveteraner rf
sekr. Susanne Skogberg, tfn 040 540 0883

Nagu Krigsveteraner rf
sekr. Fred Sundén, tfn 040 545 6949

Pargas Krigsveteraner rf
sekr. Gustav Sundström, tfn 050 505 1522

Pernå Krigsveteraner rf
sekr. Göran Furu, tfn 0400 717 429

Sibbo Krigsveteraner rf
sekr. Hans-Peter Lindgren tfn 040 061 1582

Sjundeå Krigsveteraner rf
sekr. Gunilla Smeds, tfn 040 760 2506

Snappertuna Krigsveteraner rf
sekr. Petra Fagerström tfn 040 748 1590

Vanda Krigsveteraner rf
sekr. Tom Nederström, tfn 040 504 3385

Krigsveteranerna på Åland rf
sekr. Bjarne Pettersson, tfn 045 7595 8315

Medlemsavgiften i föreningarna varierar från 10–20 euro/år inkl. tidningar.

Kontakta gärna även distriktet för mera upplysning:

Södra Finlands Krigsveterandistrikt rf
verksamhetsledare Solveig Hyöty
Bangatan 1 b A 6
00120 Helsingfors
tfn (09) 612 7003
e-post: sodrafinlands.kvd@sotaveteraaniliitto.fi

Du kan också fylla i nedanstående medlemsansökan och skicka den till distriktets kansli (se adress ovan).

Datum:

Jag vill ansluta mig som understöddande medlem i en veteranförening

Namn:

Adress:

Postadress:

Telefon: Födelsedatum:

Förening jag vill ansluta mig till:

Jag önskar få 1. Veteranposten 2. Kenttäposti/Fältposten

BORGÅNEJDENS KRIGSVETERANER R.F.

- 20.9 Månadslunch på restaurang Iris kl. 13.00.
Föredrag av Henrik Ekberg om hans bok Gustaf Mannerheim, bolsjevismens svorne fiende.
4.10 Höstmöte på restaurang Iris. kl. 13.00.
25.10 Månadslunch på restaurang Iris med Marie Allen om hennes bok Prästgården.

EKENÄSNEJDENS KRIGSVETERANER R.F.

Planerade aktiviteter som ej kunnat genomföras kommer att genomföras under hösten.

Alla aktiviteter annonseras i god tid i tidningen VN.

ESBO-GRANKULLA KRIGSVETERANER R.F.

Ett medlemsbrev sänds andra veckan i september.

HELSINGFORS SVENSKA KRIGSVETERANER R.F.

- 1.9 Månadslunch på restaurang Tekniska kl. 12.00, Eriksgatan 2. Föredrag av Henrik Ekberg om Mannerheim..
29.9 Klubbträff på Bangatan 1, kl. 13.00
9.10 Månadslunch på restaurang Tekniska, Eriksgatan 2.
27.10 Klubbträff Bangatan 1, kl. 13.00.

LAPPTRÄSK KRIGSVETERANER R.F.

- 21.9 Höstträff på Brofogdas kl. 14.00.
19.10 Höstmöte på Brofogdas kl. 14.00.
Se närmare i ortstidningen Nya Östis.

KYRKSLÄTTS KRIGSVETERAN- OCH TRADITIONSFÖRENING R.F.

- 12.9 Månadsträff i Servicecentralen kl. 13.30. Överste i.a. Anders Gardberg berättar om Sverige, vår vän i krig och fred.
10.10 Månadsträff/Höstfest i Servicecentralen kl. 15.00–18.00. Mat och kaffe med dopp. Pris, program och meny annonseras i Kirkkonummen Sanomat och Västra Nyland samt vid månadsträffen 12.9.
14.11 Höstmöte/Valmöte i servicecentralen kl. 13.30. Traktering.

För tilläggsinformation se annonser i Kirkkonummen Sanomat och Västra Nyland.

SIBBO KRIGSVETERANER R.F.

Föreningen ordnar de traditionella månadsluncherna: 5 september 10 oktober och 7 november på Servicehuset Elsie i Söderkulla.

Okänd soldat som DVD film

Okänd soldat är en finsk krigsfilm från fortsättningskriget. I regi, producerad och skriven av Aku Louhimies, med premiär år 2017. Det är den tredje filmatiseringen av Väinö Linnas roman Okänd soldat från 1954.

Filmens längd: 2 timmar och 53 min. Textad till svenska.

Pris: 12 euro + porto

Filmen kan beställas från Södra Finlands Krigsveterandistrikt rf.
Bangatan 1 b A 6, Helsingfors tfn (09) 6127003

Anektdoter

*Vänner är som stjärnor,
de syns inte alltid men man vet att de finns där.*

*Ge aldrig upp, ge aldrig upp oavsett om det gäller små
eller stora saker.*

Den som gapar efter mycket mister ofta hela stycket.

Förbättring börjar alltid med en själv.

Står du för den du är, eller låtsas du för att passa in.

Allt har sin skönhet, men det är inte alla som ser den.

Tänk alltid hur långt du kommit, inte hur långt det är kvar.

Vi gratulerar följande medlemmar i föreningen:

Borgånejdens Krigsveteraner rf

102 år

15.10. Johansson Olle

101 år

12.10. Söderholm Borghild
Maria

95 år

12.10. Åkerberg Berit

80 år

6.9. Nissén Pia

70 år

2.10. Salvén Jan

Ekenäsnejdens Krigsveteraner rf

90 år

7.9. Österman Solveig
17.9. Wikström Gertrude
31.10. Svensberg Olof

85 år

19.10. Thoden Olof

75 år

25.9. Falck Anneli
28.9. Ingelin Monica
17.10. Sjölund Ulla

Esbo-Grankulla Krigsveteraner rf

104 år

1.10. Renlund Birgit
8.10. Ståhl Doris

95 år

22.9. Jansson Gunhild

Hangöudds Krigsveteraner rf

90 år

2.10. Wikström Hilding

Helsingfors svenska Krigsveteraner rf

103 år

17.9. Lihr Juliana

95 år

13.10. Hilden Ingeborg
28.10. Sandström Stig

75 år

15.10. Werner Erik

Ingå Krigsveteraner rf

95 år

14.10. Mangström Holger

Kimitoöns Krigsveteraner rf

101 år

3.10. Kaven Karin

70 år

20.9. Abrahamsson Clas

Korpo-Houtskär-Iniö Krigsveteraner rf

90 år

4.9. Mattson Greta
24.10. Mickelsson Gladys

Kyrklätt Krigsveteraner rf

101 år

31.10. Gärkman Anita

95 år

18.10. Rosengård Magnus
22.10. Randström Anna-Lisa

90 år

15.9. Welin Karl Erik

80 år

11.9. Lönnroth Else-Maj

75 år

16.10. Sandström Hans

Lapträsk Krigsveteraner rf

85 år

6.9. Rosas Bjarne

80 år

5.9. Brusas Karl-Erik
1.10. Henriksson Ingmar
22.10. Laitinen Bjarne

75 år

11.9. Silfvast Kaj
5.10. Slätis Christine

Liljendal Krigsveteraner rf

80 år

20.9. Hommas Rainer
19.10. Vainio Nils

75 år

27.10. Broman Leif

70 år

28.9. Nilsson Kurt

Lovisanejdens Krigsveteraner rf

70 år

12.9. Andersson Robert

Pernå Krigsveteraner rf

75 år

10.10. Rehnberg Ise

Sibbo Krigsveteraner rf

102 år

25.9. Packalen Birgit

90 år

19.9. Mononen Risto
28.10. Sundberg Erik

80 år

6.9. Blomberg Hans

75 år

2.9. Åström Magnus

70 år

22.10. Lindqvist Vidar

Sjundeå Krigsveteraner rf

95 år

22.10. Randström Anna-Lisa

90 år

8.9. Rehnberg Kaj
9.10. Smeds Håkan

85 år

14.9. Karlsson Frey

75 år

5.9. Sohlberg Tua
5.10. Randström Fred Göran

Snappertruna Krigsveteraner rf

90 år

27.9. Grün Torolf

75 år

4.10. Sandell Gunilla

70 år

21.9. Kajander Rabbe
2.10. Wallgren-Lindholm Carita

Krigsveteranerna på Åland rf

100 år

10.10. Wikström Ulla

80 år

18.9. Malm Fjalar
1.10. Laanti-Helander Benita

75 år

8.9. Grönlund Peter
22.9. Möller Guy

70 år

12.9. Karlsson Marina
2.10. Myrskog Barbro

Gratulationsadress 10 €
TEXTSERVICE, postas direkt till mottagaren, på begäran.

Adresserna kan beställas från

**Södra Finlands
Krigsveterandistrikt r.f.**

Kansliet öppet
kl. 10.00–14.00

Bangatan 1 b A 6, 00120 Helsingfors
tfn (09) 612 7003

Är du krigsveteran och behöver promenadkäpp för 2023?

Distriktet har fått ett bidrag för 2023 som bör användas för promenadkäppar.

En förutsättning för att få bidrag är att man är veteran och medlem i någon av distriktets veteranföreningar.

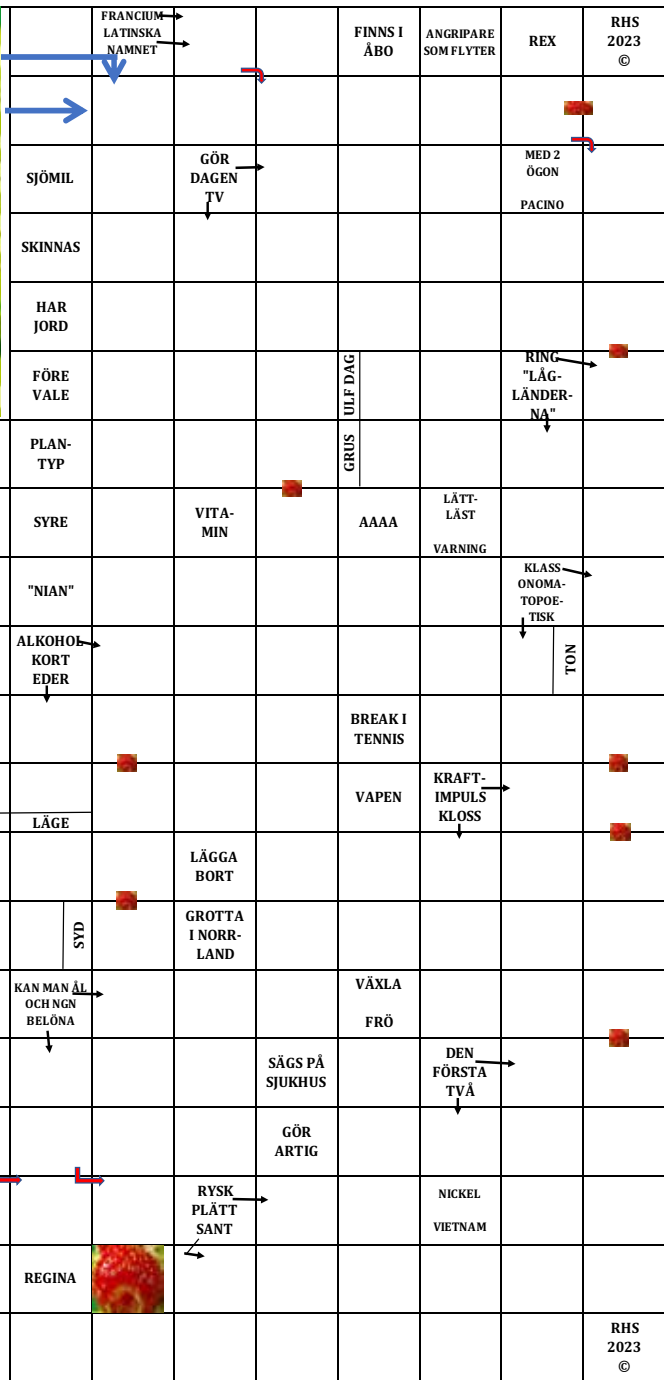
Den hjälpbehövande veteranen betalar endast **30 euro + porto**. (Käppen är värd 60 euro och beställs efter personens längd.)

Vänligen ring

tfn (09) 612 7003 för närmare upplysning.
Södra Finlands Krigsveterandistrikt r.f. Solveig Hyöty

The book cover features a black and white photograph of Gustaf Mannerheim in military uniform, riding a dark horse. The background is a light blue sky with a faint, stylized image of a building. The title 'GUSTAF MANNERHEIM' is written in large, bold, black capital letters at the top. To the right of the name, the author's name 'HENRIK EKBERG' is written in smaller, black capital letters. At the bottom, the subtitle 'Bolsjevismens svurne fiende' is written in a large, red, stylized font.

Veterankryss 4/23

Två krysslösare belönas med bokpris.

Adress: _____

Stöd krigsveteranarbetet och din egen förening med att köpa

Alla produkter är försedda med förbundets emblem

Gåvoartiklar

Hederssköld (i trä)	26 €
Husbondevimpel, 4 m.	55 €

Medaljer och märken

Veteranmedalj	15 €
Medlemsmärke i brons (medlem i förening)	15 €

Nyttoartiklar

T-skjorta (mörkblå)	17 €
Hängslen finns mörkblå och vinröda	23 €
Bälte i läder (122 cm)	25 €
Tygväska (mörkblå, lätt och rymlig)	18 €
Promenadkäpp (best. efter personens längd)	60 €

Gravstensemblem

Gravstensemblem (eklöv 90 mm h.)	20 €
Gravstensemblem (runt 66 mm omkr.)	20 €

Promenad-
käpp
(med ispigg)
60 €

Husbondevimpel 55 €

T-skjorta,
mörkblå,
storlek L-XXL
17 €

Hängslen 23 €
mörkblå, svarta

Bälte 25 €

Svenska

Krigsveteraners Stödstiftelse

Gratulationsadress	10 €
Kondoleansadress	10 €
TEXTSERVICE (med dator – olika texttyper finns att få).	
Adresserna postas direkt till mottagaren, på begäran.	

För gratulation
För kondoleans

Produkterna och adresserna
kan beställas från

**Södra Finlands
Krigsveterandistrikt r.f.**

Solveig Hyöty
Kansliet öppet kl. 10.00–14.00
Bangatan 1 b A 6, 00120 Helsingfors
tfn (09) 612 7003